

**Załącznik
do Uchwały Nr 5140/2026
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 8 kwietnia 2026 r.**

Opinia

Analizując zapisy przedłożonego do zaopiniowania projektu *Strategii rozwoju gminy Prószków na lata 2025-2030* (Projekt), Zarząd Województwa Opolskiego stwierdza, że dokument określa model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej (Rozdz. II.4, str. 32-58), które są spójne z dokumentami regionalnymi, w tym Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (Strategia Opolskie 2030). Projekt uwzględnia Obszary Strategicznej Interwencji określone w Strategii Opolskie 2030, wskazując na przynależność gminy Prószków do OSI Aglomeracja Opolska (Rozdz. II.3, str. 30).

Szczegółowa analiza kluczowych obszarów spójności wykazała, że Projekt:

- właściwie identyfikuje położenie gminy w ramach OSI Aglomeracja Opolska określonego w strategii województwa (str. 30);
- wymienia wprost cele polityki przestrzennej i rekomendacje wojewódzkie dla wskazanego OSI (str. 31);
- wskazuje rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie (Rozdz. II.4, str. 32-58), w tym m.in. w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w zakresie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego, w zakresie lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego, kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej, w zakresie zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW, w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji.

Ponadto rozpatrując przyjęte w Projekcie kierunki polityki przestrzennej w kontekście modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa stwierdzono, że dokument gminny uwzględnia szereg wytycznych regionalnych, w tym m.in.:

- zachowanie równowagi ekologicznej w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”;
- zachowanie i ochronę lokalnych korytarzy ekologicznych;
- ochronę zasobów wodnych tworzonych przez cieki wodne oraz śródlądowe zbiorniki wodne;
- modernizację urządzeń piętrzących wodę;
- budowę obiektów małej retencji wodnej;
- ochronę dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury a także zachowanie i przywracanie historycznej formy obiektów;
- ochronę historycznie ukształtowanych układów przestrzennych miejscowości;
- poszanowanie zasad ładu przestrzennego;

- ograniczenie rozpraszania zabudowy;
- budowę gazociągu Zdieszowice – Wrocław;
- prace w zakresie ochrony przeciwpowodziowej na Prószkowskim Potoku w m. Przysiecz – Ligota Prószkowska;
- rewitalizację zabytkowego parku i arboretum Pomologii;
- obwodnice miejscowości w ciągu dróg wojewódzkich nr 414 oraz drogi krajowej nr 45, a także budowę kolejnego węzła autostradowego na terenie Gminy Prószków;
- powiązanie autostrady z obszarem miasta Opole za pośrednictwem węzłów autostradowych;
- przebudowę drogi krajowej nr 45 dla uzyskania pełnych parametrów drogi klasy GP2/2 (główniej przyspieszonej o dwóch jezdniach) na całej długości na terenie gminy Prószków;
- budowę obwodnicy w ciągu drogi krajowej dla miejscowości: Boguszyce, Chrzowice, Żlinice, Folwark;
- modernizację i poprawę parametrów technicznych dróg wojewódzkich;
- ochronę przed zabudową obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- realizację działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych (odmulenie kanału Prószkówki oraz fragmentu stawu w obrębie rez. Staw Nowokuźnicki);
- realizację działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych (rez. Staw Nowokuźnicki);
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w celu dbania o zasoby wodne i wzmocnienia procesów adaptacji do zmian klimatu;
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury społecznej,
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury transportowej,
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury technicznej i komunalnej,
- rozwój odnawialnych źródeł energii - gmina określiła zasady lokalizacji urządzeń OZE o mocy powyżej 500 kW, dążąc do minimalizacji konfliktów przestrzennych i ochrony obszarów cennych przyrodniczo.

Powyższe stwierdzenia oraz fakt, że model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy jest spójny z założeniami policentrycznego rozwoju województwa, powoduje, że projekt *Strategii rozwoju gminy Prószków na lata 2025-2030* spełnia wymogi w zakresie polityk przestrzennej województwa określonej w Strategii Opolskie 2030.

Jednocześnie proponujemy wprowadzenie korekt/uzupełnień, w treści Projektu:

- Uzupelnienie o nadrzędne dokumenty planistyczne, tj.:
 - ✓ *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)*;
 - ✓ *Audyt krajobrazowy województwa opolskiego*, który został przyjęty uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 25 marca 2025 r. Dokument został sporządzony w formie cyfrowej i zamieszczony pod adresem <https://bip.opolskie.pl/2024/07/audyt-krajobrazowy-województwa-opolskiego/>. Uchwalony dokument wskazuje na obszarze gminy Prószków następujące krajobrazy priorytetowe: „Bory Niemodlińskie” (kod: 16-318.55-01) i „Odra od Malni do granicy z woj. Dolnośląskim” (kod: 16-318.52-01) oraz obszar podlegający prawnej ochronie, o którym mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym tj. Obszar Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Audyt krajobrazowy formułuje rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony tego obszaru dla jednostek krajobrazowych

o kodach: 16-318.55-30, 16-318.55-43, 16-318.55-55 (część jednostki). Granice ww. krajobrazów zilustrowane są w części graficznej projektu *Audytu krajobrazowego*, natomiast rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony tych krajobrazów zawarte są w kartach rekomendacji i wniosków, znajdujących się w części opisowej i tabelarycznej projektu dokumentu (materiały dostępne pod wyżej wskazanym adresem).

- **Str. 30 Rozdział II.3. Obszary strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym** – proponujemy przeformułowanie zdania: „*Dla OSI powstała strategia rozwoju (...)*” np. w następujący sposób: „*Dla Aglomeracji Opolskiej opracowano strategię rozwoju (...)*”. Dodatkowo fragment dotyczący OSI Aglomeracja Opolska proponujemy również opatrzyć przypisem odnoszącym do Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

Ponadto przekazujemy niżej wymienione sugestie:

- Proponujemy zamianę horyzontu czasowego strategii, który obejmuje lata 2025-2030. Jest rok 2026, a Projekt jest obecnie na etapie opiniowania.
- **Str. 9 Rozdział I.1.3 Pomoc społeczna** – autorzy przywołują realizację ustawy o Karcie Dużej Rodziny jako jedną z form wsparcia mieszkańców. Warto byłoby w tym miejscu wspomnieć także o regionalnej Opolskiej Karcie Rodziny i Seniora, w której uczestniczy gmina Prószków.
- **Str. 13, 15, 18, Podsumowania w poszczególnych obszarach diagnostycznych** - proponujemy ponowną analizę czynników, szczególnie tych, które zakwalifikowano jako szanse i zagrożenia. Definiowane są one jako uwarunkowania zewnętrzne, czyli niezależne od działań podejmowanych przez władze gminy. Niezbędne jest zatem ich uporządkowanie oraz wyeliminowanie powtórzeń występujących w obu kategoriach. Przykładowo czynnik „starzenie się społeczeństwa” powinien być ujęty raczej w słabych stronach, bo odnosi się do społeczności lokalnej konkretnej gminy, a został wskazany zarówno w słabych stronach jak i zagrożeniach. Czynnik „*bliskość autostrady A4*” jest mocną stroną jako czynnik nierozzerwalnie związany z położeniem gminy, a pokazany został w szansach. Czynnik „*współpraca z sąsiednimi samorządami i przedsiębiorcami*” (str. 16) też wydaje się w największym stopniu zależeć od działań gminy. Podobnie zjawisko opisane na str. 21 jako „*zagrożenie dla krajobrazu i walorów przyrodniczych w związku z niekontrolowaną zabudową lub niewłaściwym zarządzaniem przestrzenią*” w największym stopniu zależy od decyzji władz gminy i jako takie powinno zostać zakwalifikowane do jej słabych stron.
- **Str. 24 Rozdział II. Kierunki rozwoju Gminy Prószków II.1. Plan rozwoju gminy** – w celu strategicznym *Wzmocnienie potencjału społecznego* w ramach celu operacyjnego *Rozwijanie oferty usług społecznych* zidentyfikowano działanie pn.: „Rozpoznanie potrzeb mieszkańców w zakresie usług społecznych, zwłaszcza kulturalnych”. Takie rozpoznanie powinno być wynikiem przeprowadzonej wcześniej diagnozy, a kierunek działania powinien być odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców. Sugerujemy usunięcie tego zapisu lub przeformułowanie z uwzględnieniem odpowiednich ustaleń diagnozy.
- Poddajemy pod rozważenie pokazanie spójności projektu z dokumentami wyższego rzędu (forma opisowa lub tabelaryczna). Zawsze warto wskazać powiązania strategiczne z innymi dokumentami oraz komplementarność względem nich.
- Dodatkowo zwracamy uwagę na to, że w Projekcie nie uwzględniono informacji o strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko i ewaluacja ex-ante dokumentu, które są obowiązkowym elementem procesu strategicznego (zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko). Warto byłoby zatem wspomnieć we wstępie o ww. ustawach, ponieważ mają one istotny wpływ na organizację procesu strategicznego.